

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

A lengyelek külpolitikai törekvései.

Lengyelország meglepő erőt tanusít abban a birkózásban, amely jelenleg a hatalmak közt folyik.

Területi igényeinek kielégítése óta is nagy erélyt fejt ki érdekeinek védelmére. Elsősorban arra törekszik, hogy Csehszlovákia újrendezése tartós megoldást hozzon létre szomszédságában.

Ezért küzd olyan feltűnő elevevességgel Magyarország ügyének rendezéséért. Hogy ebben a tekintetben a románság körében is megértés keletkezzen, Beck lengyel külügyminiszter a múlt héten Romániába látogatott s Károly király Ófelségével tárgyalásokat folytatott a két ország külpolitikai kérdéseiről. Mind Romániát, mind Lengyelországot életbevágóan érdekli, hogy a Kárpátalja, a ruthének által lakott Ruszinszókó, hova fog csatlakozni az új rendezés során. Lengyelország külügyminisztere olyan megoldást akar létrehozni, amely a kérdéses területen a magyar, román, lengyel érdekeket egyformán kielégíti.

Az erre vonatkozó tárgyalások részletei természetesen nem kerültek nyilvánosságra, de abból a megelégedett hangból amely mind a lengyel, mind a román sajtóban kifejezésre jut, arra következtethetünk, hogy a tárgya-

lásokon kedvező és messze kiható megállapodások történtek. Ugy látszik teljes megnyugvás alakult ki abban a tekintetben, hogy a közös magyar-lengyel határ egyáltalán nem sérti Románia érdekeit.

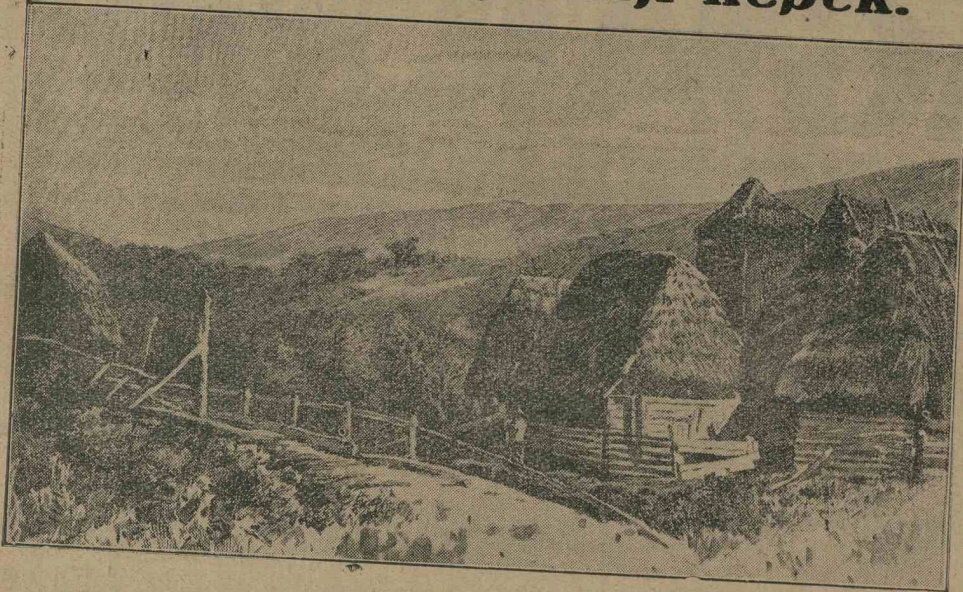

Beck lengyel külügyminiszter Comnen román külügyminiszter kíséretében a királyi hajóra megy.

A kérdés megoldására természetesen nagy befolyást gyakorol a nyugati hatalmak s így elsősorban Németország állásfoglalása is. A hírek hol arról szólnak, hogy Németország nem ellenzi a magyar-lengyel közös határ megteremtését, hol azt állítják, hogy Németország nem hajlandó beleegyezni a lengyelek és magyarok közvetlen kapcsolatába. Német részről ugyanis az a gyauu, hogy Lengyelország a magyarok és románok bevonásával olyan államcsoportot akar kialakítani, amely gátat vet Németország keleti előretérésének. Ezzel szemben lengyel részről

azt hangoztatják, hogy az új csoport az orosz bolsevizmus ellen fog védő gátul szolgálni. A lengyeleknek élénk emlékeztében van, hogy a világháború után közös határ hiányában a csehek ellenzése miatt, a magyarok csak nagy kerülővel tudtak hadiszert küldeni az oroszok ellen vívott harcokba. A közös határnak ezt a hátrányos helyzetet kell kiküszöbölnie!

Kárpátalji képek.

Ruszinszkói tájkép.

A kárpátalji ruthén nép nagyon kezdetleges viszonyok között él. Lakóházai is tanuskodnak erről. A téli nagy havazások miatt keskeny, magas tetejű szalmás házakat építenek, — amelyek nem nagyon felelnek meg az egészségügyi követelményeknek.

Határszéli ruthén házak.

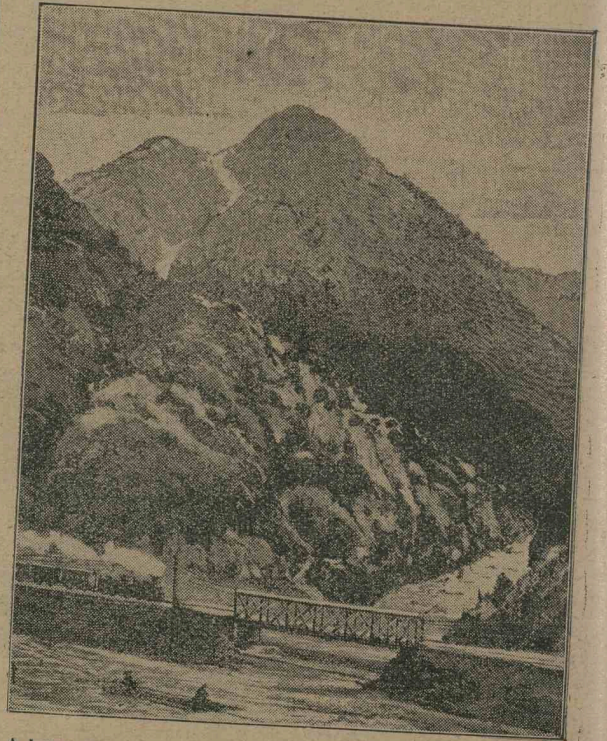
Akikről sokat irnak és beszélnek mostanság.

Európa egyik eldugottabb vidéke, a ruthénlakta Kárpátalja, vagy Ruszinszkó, a világpolitika ütköző pontjába került. Az idősebb nemzedék jól ismeri ezt a vidéket a világháború idejéből, mert a legsúlyosabb harcok az oroszok ellen itt, a Kárpátok ormain és hegyszorosáiban zajlottak le. Maguk a ruthének szintén ismeretesek lehetnek különösen az erdei munkások körében, mert Ruszinszkó lakói messze földre eljárnak erdei munkára. Képünk otthonában ábrázolja a ruthén gazdát.

Ruthén gazda a háza előtt.

Fontos vasutvonalak.

A körösmezei vasút a Fehér-Tiszának a Fekete-Tiszába ömlésénél.

Ruszinszkó területén több fontos vasúti vonal megy át Lengyelországba. A keleti részen, a Tisza legfelső folyásának völgyében, Körösmező mellett halad el az a vaspálya, amelynek Románia számára is nagy jelentősége van. Ezen a vonalon bonyolódik le Erdély forgalma Bukovina fővárosával, Csernovicccal. A közelebbi román-lengyel tárgyalásoknak ez a vasúti vonal is fontos tárgya volt.

Döntés előtt a magyar-csehszlovák kérdés.

A müncheni határozatok közül a szudétanémet és a lengyel kérdést gyorsan intézték el. A magyar-csehszlovák területi kérdés elintézése azonban a csehszlovák kormány határozó magatartása miatt még mindig függőben van.

Különben a csehszlovák kormány harmadik javaslatát szombaton délelőtt adták át Magyarországnak prágai követének s ezzel a válasszal a futár éjjélkor érkezett meg Budapestre. Az új javaslatban, amely a román távirati iroda jelentése szerint azt tartalmazza, hogy a csehszlovák kormány körülbelül tízezer négyzetkilométert ad vissza Magyarországnak, még mindig hiányoznak a cseh területen levő nagyobb városok, Pozsony, Nyitra, Kassa, Ungvár és Munkács. A jegyzék átnyújtása után a cseh külügyminiszter közölte a magyar kormány képviselőjével, hogy a most átnyújtott harmadik jegyzék anyagát és ajánlatát általános tárgyalási alappul lehet tekinteni és a tanácskozások folyamán a most tett javaslaton változásokat is lehet eszközölni.

A harmadik cseh jegyzék átvétele után a magyar kormány azonnal minisztertanácsot tartott és ott elhatározta, hogy a csehszlovák kormány legújabb jegyzékét sem tekintheti tárgyalási alappul. Megállapítja, hogy a cseh javaslat főbb vonásokban követi ugyan a Csehszlovákiában élő magyarság néprajzi elhelyezkedését, de abból hiányzik több nagy magyar város. A magyar válasz végül megállapítja, hogy Magyarország a legnagyobb áldozatokat hozta, amidőn a régi történelmi határokról lemondott és a néprajzi adatok elvére helyezkedett. Most a legnagyobb türelemmel várja a müncheni határozatok végrehajtását s újra megsürgeti a diplomáciai tárgyalások gyors és eredményes lebonyolítását. A magyar kormány tehát a harmadik csehszlovák jegyzéket is visszautasította s fenntartotta eredeti követeléseit, amelyek szerint több mint tizenkétezer négyzetkilométer területet követel Csehszlovákiától

Az utóbb érkezett jelentésekből megállapítható, hogy a magyar kormány által tett

ellenjavaslat újabb engedményeket ad a csehszlovák kormánynak. Az ellenjavaslat szerint ugyanis a Csehszlovákia által felajánlott és a Magyarország által igényelt területek közötti földszávon a magyar kormány népszavazást ajánl. A magyar ellenjavaslat a csehszlovák jegyzékre negyvennyolc óra alatt adta meg a választ, ezzel is bizonyítani akarva az ügy elintézésének a sürgősségét. A magyar kormány a csehektől hasonló sürgősséget kíván. Ha a csehszlovák kormány nem fogadja el a legújabb tett javaslatot, akkor a vitás területekre vonatkozólag olasz-német és olasz-német-lengyel nemzetközi döntő bizottság kiküldését kéri, hogy a döntőbiróság intézze el véglegesen a vitás területek ügyét. A csehszlovák kormány, midőn megkapta a magyar javaslatot, megígérte, hogy a legrövidebb idő alatt válaszolni fog arra.

Imrédy Béla magyar miniszterelnök a válaszjegyzék elküldése után a magyar sajtó munkásai előtt nyilatkozott, hangoztatva, hogy azért ajánlott fel népszavazást, mert Magyarország teljes tudatában van igazságának. A magyar válaszjegyzékhez egy térképet is csatoltak, amely a vitás területet nyolc szakaszra osztja fel. Ez a nyolc szakasz itt következik: 1. A Nyitra-környéki terület, amelyet az 1910-es népszámlálás is egyes lakosságú területnek tüntet fel és így a néprajzi vonal megvonása nehézségekbe ütközik. 2. Jolsva és környéke. 3. A Szomolnokmecenzei terület. 4. Kassa és a Kassától nyugatra terjedő magyar vidék. 5. A Kassától keletre terjedő magyar vidék egészen Töketerebesig. 6. Ungvár városa. 7. Munkács és vidéke és 8. A Feketeadói vidék, amely Ruszinszónak Romániával határos déli szegélyén fekszik.

Imrédy magyar miniszterelnök az újságírók előtt tett nyilatkozata után annak a reménynek adott kifejezést, hogy a müncheni elvek alapján a vitás kérdéseket rövidesen meg fogják oldani. Bizik a békés szellemű megállapodásban, mert tudatában van annak, hogy a Dunamedence kérdésének a rendezésében a szomszédos népek egymásra vannak utalva.

Külföld.

A magyar-csehszlovák ellentét fejleményei. Magyarország és Csehszlovákia között folyó küzdelem alakulásáról időrendben, az alábbiakban számolunk be. Előző heti tudósításunkat azzal fejeztük be, hogy a nagyhatalmak közbelépésére a tárgyalások megint meg fognak kezdődni. Ezzel kapcsolatban a legilletékesebb francia körökben kijelentették, hogy abban az esetben, ha Magyarország és Csehszlovákia között nem jönne létre megegyezés, Lengyelország bevonásával öthatami értekezletet fognak tartani és ezen döntenek a vitás kérdésben. Bizonyos lapok azt a hírt terjesztették, hogy a magyar és cseh kérdésben Róma és Berlin között komoly ellentét keletkezett. Ezzel szemben hivatalosan kinyilatkoztatták, hogy az olasz és német államok között a legteljesebb összhang van a magyar követelések teljesítése tekintetében.

Nagy beteg a török köztársasági elnök. Kemal Attatürk, török köztársasági elnök, súlyos májbjában szenved. Állapota az utóbbi időben nagyon súlyosra fordult. A nagybeteg köztársasági elnök betegágyához neves orvosokat hívtak.

A békét legjobban a fegyverek biztosítják! Eden, volt angol külügyminiszter a nemzetközi békeértekezlet tanácskozásain figyelemreméltó beszédet mondott. Eden megállapította, hogy bár az egész világ fegyverben áll és a fegyverkezés állandóan folyik, mégis remény van arra, hogy a háboru veszélye csökkenni fog.

— Az ágyuk árnyéka biztosíthatja leginkább a békét! — hangsúlyozta Eden beszédében.

Nemzeti szociálizmus az arabok között. Érdekes hírek érkeznek az arabok által lakott vidékekről és az arabokkal szomszédos, mohamedán vallású nomád törzsek köréből. Hír szerint német és olasz ügynökök arra oktatják az arabokat és mohamedánokat, hogy a fasizmus és nemzeti szociálizmus elvei szerint szervezkedjenek. A mozgalomnak állítólag máris nagy eredményei mutatkoznak s a palesztinai arab zavargások jórészt már a mozgalom eredményeképpen kell elkönyvelni. Az érdekes hírek mindenesetre mutatják, hogy a művelt Európától távol eső nemzeteknek is könnyen nagy szerep juthat a világtörténelem jövő kialakításában. Azoknak az araboknak és mohamedánoknak a számát ugyanis, akiknek jelenleg megszervezése folyik, hatvan millióra becsülik.

Nem mond le a magyar miniszterelnök! Imrédy Béla, magyar miniszterelnök lemondásának hírére hivatalosan megcáfolták. Egyes újságokban hír jelent meg, hogy Imrédy lemondása után Darányi Kálmán, volt miniszterelnök lesz az új miniszterelnök. Természetesen, ez a hír sem bizonyult valósnak. Imrédy miniszterelnök kijelentette, hogy nem foglalkozik a távozás gondolatával.

Meggyilkolták a madagaszkári francia ügyvivőt. Madagaszkár szigetén meggyilkolták a francia állam ügyvivőjét. A gyilkosság összefüggésben áll a benszülőttek között ébredő nemzeti mozgalmakkal.

Külpolitikusok utazásai. A feszült és izgatott európai helyzetet mindennél jobban jellemzi, hogy a napokban sok külpolitikus és államférfi keletre fontos megbízatásokkal. A köztük megemlítjük, hogy Mussolini fia repülőgépen Berlinbe repült. Beck lengyel külügyminiszter Romániába utazott s Károly király Ófelségével folytatott beható tárgyalásokat. Erről lapunk más helyén részletesen megemlékeztünk. Franks, németbirodalmi igazságügyminiszter több napot töltött Budapesten. A német államférfiut megérkezésekor és távozásakor nagy tömeg ünnepelte az állomáson. Látogatásának jelentő-

ségét növelte, hogy ugyanakkor Budapesten volt a lengyel külügyi államtitkár, valamint a jugoszláviai lengyel követ is.

Chamberlain ismét munkába kezd. Chamberlain, angol miniszterelnök befejezte skóciai aduülését és visszaérkezett az angol fővárosba. Chamberlain közelebbről ismét erőteljes külpolitikai tevékenységbe kezd. Legközelebbi célkitűzései, hogy az angol-olasz egyezményt véglegesen tető alá hozza és hogy a spanyol kérdést megoldja. Az elmondottakon kívül tovább akarja folytatni a Németországgal megkezdett tárgyalásokat, hogy ezeknek során az összes fontosabb európai kérdéseket meg lehessen beszélni. Hír szerint Chamberlain és Hitler rövidesen találkozni fognak.

Nagy kémkedési per Amerikában. Az Északamerikai Egyesült Államokban a világ általános érdeklődése mellett tárgyalják a német kémkedési pert. A vád szerint a vádlottak Németország megbízásából, amerikai hadititkokat akartak megtudni.

Javul a viszony Olaszország és Franciaország között. Olaszország abessziniai foglalása után az egyébként is barátságatlan olasz-francia viszony feszültté vált. A Münchenben lefolyt négyhatalmi értekezlet ebben is változást hozott. A francia és olasz viszonyban lényeges enyhülés következett be. Ennek legbiztosabb jele, hogy az olasz kormány hozzájárult a római francia nagykövet kinevezéséhez és közelebbről Olaszország nagykövetet fog küldeni Párisba.

Leszerelték a német tartalékosok. A mozgósítás alkalmával katonai szolgálatra behívott német tartalékosok lesze-

reltek. A német hadvezetőség 500 ezer tartalékosat bocsájtott haza. Az intézkedés a nyugati nagyhatalmaknál nagyon jó hatást váltott ki.

Tovább romlik Palesztinában a helyzet. Palesztina egész területén napirenden vannak az összeütközések az angol és arab csapatok között. Jeruzsálemben az arab felkelők elfoglalták a rendőrség épületét és felgyújtották. Az angol katonaság megtámadta a felkelőket és kiűzte a városból. A visszavonuló arabok szétörték a zsidó üzleteket és bombát dobtak a rabbiképző intézetre. A zavarosságoknak több halálos áldozata van. Angliai jelentések szerint Palesztinába csapatmegerősítéseket küldöttek és így remény van arra, hogy a palesztinai kérdés rövidesen rendeződik.

Gyarmatokat követel Csehszlovákia. A csehszlovákiai lapok foglalkoznak Csehszlovákia felosztásának kérdésével, megállapítják, hogy a megmaradt cseh területre 50 ezer állami alkalmazott özőnlük vissza. A cseh lapok arra irányuló mozgalmat indítványoznak, hogy adjanak Csehszlovákiának gyarmati területeket.

Bíróság elé állítják Schuschniggot. Schuschnigg, volt osztrák kancellár jelenleg is szigorú őrizet alatt van. A volt kancellárt a jövő hónapban bíróság elé fogják állítani. Schuschnigg ellen a német bíróság hazaárulás vádját emelte. A per koronatanuja a volt kancellár titkárja lesz.

A japán-kinai háború döntő eseménye. A japánok nagyjelentőségű sikert arattak a kínaiakkal szemben: elfoglalták a legnagyobb kikötővárost: Kanton, amelyen át a kínai utánpótlás történt. Kanton elestének ugy- látszik döntő hatása van a ja-

pán-kinai háború ügyére. Egyre erősebben tartja magát a hír, hogy Csang Kaj Sek marsall Hongkongban Sir Archibald Kerr, angol nagykövettel a béke megkötésének lehetőségéről tanácskozott. A marsall állítólag kijelentette, hogy kész lemondani abban az esetben, hogyha Van Cseng Vej foglalja el helyét. Tekintettel arra, hogy a japánok egyik első kívánsága Csang Kaj Sek lemondása, Hongkongban úgy hiszik, hogy a japán-kinai kibékülés lehetősége adva van. A hírekre a kínai dollár vasárnap és hétfőn jelentékenyen emelkedett. A legújabb jelentések szerint Kanton város nagyrésze, főképpen a központi városnegyed, lángokban áll. A nemzetközi negyedek tüzoltósága óriási erőfeszítéseket tesz, hogy a tüzvész továbbterjedését megakadályozza.

Az angol lapok úgy látják, hogy elérkezett az idő a békeközvetítésre. A kínai hadseregben a kétségbeesés lett urrá és egyre több hang követeli Csang Kaj Sek marsall eltávolítását. Hozzáteszi azonban, hogy a japánok is belátják: minél mélyebben hatolnak be Kína belséjébe, vállalkozásuk annál kevésbé fizeti ki magát.

A japánok Hankau felé is előnyomulnak és egyelőre még meg nem erősített hírek szerint elfoglalták a Hankautól mindössze harminchétfő kilométer távolságban fekvő Csin Csü várost. Hankau kiürítése tovább tart. A városban a villanyszolgáltatás már szünetel. A japánok azt jelentik, hogy a kínaiak az egész vonalon hátrálnak.

Átszervezik a francia kormányt. A külpolitikai események hatása alatt Franciaországban a kormányt teljesen átalakítják. Hír szerint a kommunistákkal rokonszenvező miniszterek lemondanak és a francia kormányt jobboldali irányban fogják kibővíteni.

• Hírek •

Lefolytak a hadgyakorlatok.

A Galac környékén tartott hadgyakorlatok befejeződtek. A hadgyakorlatokon a szárazföldi haderőn kívül részt vettek a tengeri vízi és légi haderők is. A szebb jelenetekről filmfelvételeket készítettek. Károly király Ófelsége végig részt vett a hadgyakorlatokon és a tapasztaltak fölött meglepedését fejezte ki.

Ófelsége beszéde a hadgyakorlatok után. A kedvezőtlen időjárás következtében a hadgyakorlatokon résztvett csapatok felvonulása elmaradt. A hadgyakorlatokat követő diszlakomán Ófelsége nagy beszédet mondott. Beszédéből a következőket emeljük ki:

— Mélyen meghatottak a hozzám intézett szavak. Azokaf a hagyományokat, amikre hivatkozás történt, nem én kezdeményeztem, ezeknek én csak folytatója vagyok. I. Károly királytól és Atyámtól tanultam meg azt, hogy az Uralkodónak főgondját a hadseregre kell fordítani. Minél inkább nehezebbé válnak napjaink, annál nagyobb gondot kell fordítanunk a hadseregre. Az a tény, hogy e gyakorlatok alkalmával minden évben eljövök körötökbe, némesak a hagyomány kedvéért történik, de legfőképpen arra a hitre és szeretetre támaszkodik, amellyel hadseregem iránt viseltem. Büszke vagyok arra a szerencsére, hogy körötekben ezt a bizalmat és szeretetet a legkisebbtől a legnagyobbig tevékeny módon mutathattam meg. Ez a tény adta nekem azt a felismerést, hogy ma a hadsereg vezetésében elhatározó módon vegyek részt, mert bármennyit is tanul ember könyvekből és akármi-lyen jó tanácsokat kapjon tanácsosaitól, még sem vezethet olyan biztonsággal és ered-

ménnyel, mintha személyes tapasztalatból szerez tanúságot. A nagy munkát, amit olyan nagy hazafiui lendülettel és szeretettel kezdett el a volt kormány és különösen Tatarescu volt miniszterelnök, ma gyorsabb ütemben és még tökéletesebb együttműködéssel kell folytatnunk. Kérem hadseregem tagjait, hogy legyenek bizalommal vezetőik iránt és tökéletes lelki egyesüléssel vegyenek részt a munkában, mert a hadseregnek mindenekelőtt lélekre van szüksége. A most lefolyt hadgyakorlatok alkalmával ismételtén éreztem a hadsereg lelkének rezdülését. Számítok rá a nehéz időkben. Éljen a román hadsereg!

— Másodsorban pedig köszönetet mondok azokért a szavakért, melyeket Fiamról intéztek hozzám. Meg vagyok győződve róla, hogy ő is ápolni fogja ezeket a hagyományokat, Tudom, hogy ugyanazzal a szeretettel és bizalommal fogja a hagyományokat képviselni, akár csak én.

Románia állásfoglalása. A fejlődő világeseményekkel kapcsolatban egyik francia újságban cikk jelent meg, amelyben Románia álláspontját a következőképpen fejtegeti.

„Kétségtelen, hogy a román nép a legutóbbi eseményekből azt az első következtetést vontala, hogy mostantól kezdve csak saját erejére számíthat. Éppen ezért az ország védelmi eszközeinek tökéletesítése és megújítása a legelső gondja mindazoknak, akikre a nemzetvédelem támaszkodik. A román kormány és az összes állampolgárok szemében a katonai megerősödés sürgős fontosságúvá vált. Egymásután tartják az uralkodó elnöklété alatt a védelmi eszközök újjászervezése és tökéletesítése érdekében a minisztertanácsokat. Ismeretes ezenkívül az a nagy szerep,

amelyet az országör-szervezet játszik, a hét-tizenhétéves román ifjúságnak ez az erkölcsi és fizikai nevelő szervezete, amely nemzeti alapon áll és amely az egész országra kiterjed. Ez a szervezet arra kívánja, hogy minél jobban elmélyítse a nemzet iránti kötelesség érzését és azt az akaratot, hogy a végsőkig védjék meg azokat a határokat, amelyeket a nemzeti eszme megvalósításában hozott áldozatok állapítottak meg. A román közvélemény a jelen pillanatban Franciaországtól és Angliától azt várja, hogy késedelem nélkül hiúsítsa meg mindazok gondolatait, akik arra törekcszenek, hogy Európát átalakítsák és új szerződést diktáljanak. A délkeleteurópai népek úgy látják, hogy a háboruhoz vezető legbiztosabb eszköz éppen az lenne, ha szét akarnák rombolni az érvényben lévő szerződési rendszert.“

Elismerés a kisebbségi újságoknak. A „Timpul“ című lap megállapítja, hogy Ófelsége 45. születésnapja alkalmából a kisebbségi sajtó magatartása a legnagyobb elismerést érdemli. A kisebbségi sajtó minden alkalommal csatlakozott azokhoz a jókívánásokhoz, melyeket a román nép intézett uralkodójához, ez alkalommal azonban lelkesedése mély benyomástkeltő volt, mely átlépte az egyszerű udvariasság kereteit. A „Timpul“ megállapítja, hogy a kisebbségi sajtó feltétlen loyaltása komolyan elgondolkozathatja a politikai megfigyelőket. A magyar, német, rutén és orosz kisebbségi lapok a legesekélyebb kivétel nélkül, megingathatatlan hűségüket nyilvánították Ófelsége iránt és meglegedésüket fejez-

ték ki, hogy a mai nehéz időkben a kisebbségek egyetlen jogar alatt tömörülhetnek. A „Timpul“ megállapítja, hogy ez a tény nagy fontossággal bír s ennek értelmét nem lehet figyelmen kívül hagyni olyan időben, amikor a kisebbségi kérdés Középeurópában napirandén van.

Az új hadügyminiszter napiparancsa. Ciuperca, nemzetvédelmi miniszter, amidőn a minisztérium vezetését átvette, napiparancsot intézett a hadsereghez. A hadügyminiszter napiparancsából a következőket emeljük ki:

— Teljes mértékben tisztában vagyok azzal a felelősséggel, amelyet magamra vállaltam a mai nehéz körülmények között. Tántorithatatlanul hiszem azonban, ismerve a román katonák áldozatos szellemét és hűségét, hogy a hadsereg mindent el fog követni avégett, hogy a hivatásommal járó terhet megkönnyítse.

A nemzetvédelmi miniszter napiparancsa a továbbiakban a munkát, becsületet és törvényességet ajánlja a hadsereg figyelmébe.

Ünnepség Galacon. Ófelsége II. Károly király a hadgyakorlatok alkalmából Galacon hajóavató ünnepségen vett részt. Az uralkodó jelenlétében öt vízi monitort és ágyunaszádot avattak fel.

Jön-e és mikor a világ vége? Nemesak a tudósokat, de az egész emberiséget régóta foglalkoztatja a világ végének problémája. Haldane professzor a közelmúltban kiadott könyvében új lehetőségeket tárgyal, amelyek szerint az emberi szervezettel teljesen átalakul és nagyméretű költözködés indul meg a Vénusz bolygóra. Erről a mindenkit érdeklő témáról közöl érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma.

Meghalt Bernády György. Bernády György, Marosvásárhely város volt kiváló polgármestere meghalt. Életének és munkásságának méltatására lapunk következő számában visszatérünk.

Szabaddá tették a hadicélokra lefoglalt árukat. Szeptember 15-én királyi rendelettel sok árut és nyers anyagot foglaltak le a hadsereg részére. Időközben bizonyos árukra nézve feloldották a foglalást. A hadügyminisztérium most elrendelte, hogy az összes, szeptember hó 15-én lefoglalt és felraktározott árukat szabaddá kell tenni. Az áruk szabad forgalomba kerülnek.

Székely munkás halála. Kánya József székely munkásember egy kolozsvári fatelepen dolgozott. Egy vasuti kocsiját kizsakadt a sarkaiból és Kánya fejére zuhant. A nehéz ajtó Kánya fejét teljesen szétzúzta. A szomorú sorsu munkást nagy részvét mellett temették el.

Megjelent a Népegészségügyi Szemle októberi száma. A Magyar Népegészségügyi Szemle októberi száma gazdag tartalommal jelent meg. Cikkei közül kiemeljük a következőket: Fogászat az iskolában, A gyermek és a bor, dr. Gergely Endre „Vasárnapi iskola“ címen írt érdekes cikket. A folyóiratot dr. Schmidt Béla orvos szerkeszti. Megrendelhető Marosvásárhelyen a kiadóhivatalnál, Str. Sft. Gheorghe 29.

Havazott a Hargitában. Az időjárás ősziestre fordult. Az egész ország területén voltak éjjeli fagyok. A magasabb hegyvidéken a fagy a fák leveleit leforrázta. A Hargitában bőven havazott.

Nagy csalást fedeztek fel Balti-megyében. Nagy család ügyében nyomoznak a hatóságok. Balti-megyében az agrárreform során végrehajtott kizsájtítások alkalmával az államot ötven millió lej károsodás érte. A vizsgálat során megállapították, hogy bünszövetkezet hajtott végre a nagy visszaélést. Ennek tagjai között agyonelőkelő állású hivatalnokok szerepelnek. Így például a bünszökök között van Fianu volt földművelésügyi államtitkár és Chişenev város pénzügyi osztályvezetője. Rajtuk kívül több inspektort és magasrangu tisztviselőt tartóztattak le. Fianu volt államtitkár letartóztatása után öngyilkosságot követett el, késsel átvágta torkát. Hancu bíró, akit tárgyalásra idéztek meg, a vonat kerekei alatt lelte halálát. Valószínűleg ő is öngyilkosságot követett el. A nagy bűnygyben folyik a vizsgálat.

Román-német gazdasági tárgyalások. Bucarestiben a román és német megbízottak között megkezdődtek a gazdasági tárgyalások. Ez alkalommal fizetési és kereskedelmi egyezmények megkötésére fog sor kerülni.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta kétszer. — Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Romániának erős hadsereget kell szerveznie. A Curentul című bukaresti ujságban nagyobb cikk jelent meg, amely a nemzetközi események ismertetésével foglalkozik. A cikk írója abban összegezi következtetéseit, hogy Romániának olyan hadsereget kell felállítania, amelynél erősebb Középeurópában nincsen. Csak erős hadsereggel tudja Románia kivédeni a szomszéd államok kihívását. A cikk írója a következő szavakkal fejezi be cikkét:

„Ez a hadseregünk pedig meglesz, mert enélkül, mint ál-lam, nem létezhetünk.“

Nagy tüzvész okoztak a kukoricát sütő gyermekek. A Buzau-megyei Albesti községben nagy tüzvész okoztak kukoricát sütő gyermekek. Jon Cristescu gazdálkodó gyermekei egy szalmakazal fövében kukoricát sütöttek. A szalmakazal meggyult és nagy tüzvész keletkezett. Leégett az egész szérü és a tűz elpusztította a gabonaraktárakat is, amelyekben 400 hold termése volt öszszegyűjtve.

Fontos határozatokat hozott a minisztertanács. A minisztertanács fontos ügyekben hozott határozatot. Az Ókirályságban érvényes büntető törvénykönyvet kiterjesztették Bukovinára is. Elhatározta a minisztertanács, hogy az ország azon részeibe, ahol megvan a telekkönyv intézménye, a telekkönyvet továbbra is fenntartják. Ugyanezt a határozatot hozták a közjegyzői intézménnyel kapcsolatban is.

Artistadinasztiák. A világhírű artista családról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Kiszabadultak a vadállatok a viharban. Egy finnországi városban nagy vihar volt. A vihar feldőníötte a városban levő állatsereglet ketreceit. A vadállatok kiszabadultak és a város utcáin száguldoztak. Egy medvé az utcán megtámadott egy tizenötéves fiút és szétmárcangolta. Az állatokat sikerült a városból kiűzni és egy erdőben bekeríteni. Az erdőben az állatsereglet személyzete elfogta a kiszabadult állatokat.

Hevesen támadnak a japán csapatok. A japán hadsereg általános támadást indított a kínai csapatok ellen. Állandóan erősítések érkeznek a japán hadsereg számára. Külföldi megfigyelők szerint néhány héten belül két kínai nagyváros, Kanton és Honkong japán kézre kerülnek.

Ne hanyagoljuk el az őszi munkálatokat a gazdaságban és a kertben!

Hogyan teleljük be méheinket? Mi a teendő a gyümölcsös-kertben? Mit tegyünk a gazdaságban?

Erre adnak feleletet az alábbi könyvek:

Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala, füzve 25, kötve 35 lej. Cs. Lázár László: Talajművelés és trágyázás, füzve 15, kötve 25 lej. Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölestermelők számára, füzve 25, kötve 35 lej. Koncz Lajos: Konyhakertészet (számos képpel), füzve 50, kötve 60 lej.

A könyveket a pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítja a Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

Kérje gazdasági könyvjegyzékünket!

Rövid hírek

Benes elfogadta a csikágói egyetem tanári állását. A csikágói egyetem rektora hivatalosan közzétette, hogy Csehszlovákia volt elnöke, Benes elfogadta a számára felajánlott tanári állást. Benes kijelentette, hogy rövidesen elhagyja Csehszlovákiát, valószínű tehát, hogy előadásait Amerikában még az ősz folyamán megkezdi.

Magyar alpolgármester Bánffy-hunyadon. Közelebről iktatták be Bánffy-hunyad város új vezetőségét. A város alpolgármestere dr. Nagy Miklós lett.

Meghalt Pál jugoszláv régensherceg édesapja. Karagyorgyevics herceg, Pál jugoszláv régensherceg édesatyja, Párisban meghalt.

Nem csatolják Szatmárhoz Amac községet! Amac község előljárása beadvánnyal fordult Szatmár város vezetőségéhez, hogy a községet csatolják Szatmárhoz. Hir szerint Szatmár városa a kérést elutasítja, mert ez újabb terheket jelentene Szatmár városára nézve.

Farkasok Tordamegyében. Tordamegye hegyvidékein a farkasok a falvak közelébe merészkednek s nagy károkat okoznak. A hatóságok 300 lejes díjat fizetnek minden lelőtt farkasért.

Kisgyermek halála. Az arad-megyei Apató községben Balázs János két kis gyermeke gyúfával játszadozott. A játékból tűz keletkezett és a két kisgyermek is a tűz áldozatául esett.

Megjelent a Mezőgazdasági Szemle októberi száma. A Mezőgazdasági Szemle októberi számából kiemeljük a gyümölcsfajták altalajának trágyázásáról, a dániai birtokmegosztásról, a magyarországi földreformról, az üszökbetegségről szóló nagyobb cikkeket. Ezek mellett sok hasznos és érdekes cikk teszi a kiváló folyóiratot változatossá és értékessé. Vadász rovatában hasznos tanácsokat talál minden vérbeli vadász.

A folyóirat évi előfizetési díja 80 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalban Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

A krumpli takarmányértéke.

Lapunk egyik előző számában ismertettük, hogy ugyanakkora területen a krumpli több tápanyagot szolgáltat, mint a kukorica. Hivatkoztunk arra, hogy Erdély hegyes vidékein a kukorica termelése bizonytalan és ezért különösen a hegyvidéken lakó gazdáknak ajánlottuk a krumplitermelés felkarolását. Ezzel kapcsolatban egy előfizetőnk kéréssel fordult hozzánk, hogy részletesen ismertesük lapunkban a krumpli takarmányértékét és felhasználásának módját.

A krumpli nagyon sok vizet tartalmaz és ezért takarmányozásának nincsenek korlátlan lehetőségei. Emellett azonban a krumpliban levő tápanyagok könnyen emészthetők és rendkívül értékesek. Nagy mennyiségű vitaminokat is tartalmaznak.

A sertéshizlalásban általában használgják a gőzölt, vagy főtt krumplit. Tiszta krumplin nem hizlalhatjuk ki a disznót, azonban a hizlaló szemes takarmány egyharmadát vagy felét a hizlalási időszak kezdetén bátran pótolhatjuk kétszer-háromszor ugyanolyan súlyú krumplival. A hizlalás utolsó szakaszában naponta legfeljebb egy kiló abrakot pótolhatunk krumplival, az utolsó hetekben pedig teljesen elhagyjuk a krumplit, hogy a hizó disznók szalonnájának és zsirjának minősége jó legyen. A krumpli etetése után ugyanis a szalonna és a zsir nem lesz elsőrendű minőségű.

A krumpli takarmányozására vonatkozólag egyébként egy kiváló magyar takarmányozási szakértő véleményét a következőkben foglaljuk össze:

— A krumpli az állatokkal mérsékelt mennyiségben nyersen is etethető, mert az emésztésre jó hatással van. Túl nagy mennyiségben etetve azonban hasmenést és emésztési zavarokat okoz. Érzékenyebb állatfajokkal ez okból a krumplit nyersen nem etethetjük, hanem vagy főzzük

vagy gőzöljük, vagy pedig hideg vízzel kilugozzuk. Ezt úgy hajtjuk végre, hogy a felszeletelt krumplit fenekén dugóval ellátott tartályba helyezzük és hideg víz alatt 6—10 óráig állni hagyjuk.

Hátrányos étrendi hatása, sőt mérgező lehet a be nem érett vagy pedig a kicsírázott krumpli. Az ilyen krumpliból származó szeszmoslék szintén mérgezően hat.

Bár a krumpli elsősorban hizlaló takarmány, fejős tehének takarmányozásánál is eredményesen használható. Tehénnel a krumplit felszeleteve nyersen etetjük, a napi adag 15 kg-ig emelkedhetik. A krumpli hatására — különösen répa etetése után — a tej mennyisége 2—5%-kal csökkenhet, a zsirtartalom változása nélkül. A répa helyettesítését úgy hajtjuk végre, hogy 100 kg. helyett 35—40 kg. krumplit etetünk. Ezen a módon a répát teljesen pótoljuk.

Hizó marhával is kellő szoktatás után nyersen lehet krumplit etetni, még pedig a németországi tapasztalatok szerint naponta 25 kg-ig terjedő mennyiségben. Nálunk ennek ellenére inkább gőzölt állapotban etetnek hizómarhával krumplit.

Arra nézve, hogy a krumpli, mint ló-takarmány milyen mértékben használható, a nézetek meglehetősen megoszlanak. Mindenekelőtt figyelembe veendő, hogy nagy víztartalma folytán a krumpli a lóra lankasztólag hat. Ez okból krumplit csak lassu járású gazdasági munkálvakkal etetünk és ezeknél sem helyettesítjük az egész abrakot krumplival. Ha a krumplit nyersen akarjuk etetni, elengedhetetlen a gondos megmosása, mivel a ló a homok- és földes részekkel szemben igen érzékeny. Nyers krumpliból lóval 4—6 kg-ot etessünk és ehhez is fokozatosan szoktassuk hozzá. Ezt az adagot reggel vagy este kapják az állatok és ekkor abrakot ne adjunk nekik. Az abrak $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$

részét helyettesíthetjük krumplival, 1 kg. abrak helyett 3 kg. krumplit adagolva. Ha azonban lehetséges, úgy lovak részére gözöljük meg a krumplit. Ezáltal étrendi hatása lényegesen megjavul. Hogy azonban az állandó krumplietetés étrendi zavarokat ne váltson ki, a lovaknak elegendő mennyiségű szénát kell kapniok.

Az elmondottak igazolják, hogy a krumplit hizlaló takarmánynak és abrak pótlására is felhasználhatjuk, azonban etetésénél bizonyos óvatossággal kell eljár-

nunk. Talán abban foglalhatjuk össze a krumpli etetésére vonatkozó óvatossági szabályokat, hogy rendre-rendre szoktasuk a krumplizhoz az állatokat. Lovaknak csak abban az esetben adjuk abrakképpen, hogyha a lovakkal lassu igásmunkát végzünk. Ezek az óvatossági rendszabályok azonban semmit sem vonnak le a krumpli értékéből. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a krumpli ott, ahol a kukorica nem terem meg biztosan, a legértékesebb kukoricapótló növény.

Lehet-e köves talajba gyümölcsfát ültetni?

Sok gyümölcsstermelő jár úgy, hogy amikor hozzáfog a gyümölcsös telepítéséhez, elvesziti kedvét a telepítéstől, mert a gyümölcsösnek szánt terület talajában sok követ talál. Ha a terület nem kimondottan sziklás és abban csak elszórtan vannak kisebb és nagyobb kövek, a gyümölcsös létesítésének nincsen akadálya. Az ilyen helyen a fa nagyon jól diszlik, amint azt a Székelyföld köves vidékein telepített gyümölcsösök igazolják. Arra kell azonban vigyázni, hogy ültetés alkalmával jó, széles ültető gödröt készítsünk és a fiatal fa tövéhez jó föld kerüljön. Ha a talaj felső rétege nagyon köves, az alma és körtefa nem fog jól diszleni. Azonban még a nagyon köves talajban is jól érzi magát a cseresznye és meggyfa, továbbá a barackfélék. Ha a talaj nedves természetű, a szilvafa is megél a köves helyen.

Hogyha a gyümölcsös talajában mélyen van a köves, vagy kavicsos réteg, javára válik a gyümölcsösnek, mert a felesleges vizet leszűri a gyümölcsös talajából. Összegezve tehát az elmondottakat nem szabad megijedni, hogy ha a gyümölcsösnek szánt hely talaja kövesnek bizonyulna. Mert eltekintve a telje-

sen sziklás helgektől, megfelelő gondossággal és a gyümölcs nemek helyes kiválasztásával köves helyen is lehet gyümölcsöst telepíteni!

Kedvezményes árak mellett szerzi be az E. G. E. a gyümölcsfa-esemetéket, szőlőoltványokat és diszbokrokat.

Az E. G. E. Gyümölcsészeti és Kertészeti Szakosztálya a folyó évben is kedvezményes árak és feltételek mellett szerzi be tagjai gyümölcsfa, szőlőoltvány és diszbokrok szükségletét. Az E. G. E. tagdíja egy évre csak 60 lej, amelynek ellenében az egylet hivatalos lapját az Erdélyi Gazdátagsági illetmény fejében, külön díj felszámítása nélkül küldi meg. A Gyümölcsészeti és Kertészeti Szakosztály tagjai külön tagdíjat nem fizetnek. A kedvezményes árak és feltételek mellett való közös beszerzés tekintetében díjtalanul nyújt felvilágosítást az E. G. E. központi irodája. Címe: Cluj-Kolozsvár, november 1-ig A. Muresan-utca 10, november 1 után új székháza: Strada Regala 16. sz.

A Magyar Népet terjeszteni magyar kötelesség!

Új székházába költözik az E. G. E.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet november hó első napjaiban A. Muresan-u 10. sz. székházából átköltözik a Regala-utca 16. szám alatt vásárolt új székházába, összes irodahelyiségeivel. Ide költözik az „Erdélyi Gazda“ szerkesztősége és kiadóhivatala is. Az E. G. E. Iuliu Maniu-u. 32 sz. alatti telkét cserélte fel a Regala-u. 16. sz. házas telekkel, mely minden tekintetben megfelelőbb és alkalmasabb az egylet céljaira, a régi székházat pedig bérházzá alakítja át. Ezuton is felhívja az egyület az érdekelt gazdaközönseget, hogy megkereséseit november első felében már az új Regala-utca 16 sz. címre sziveskedjék küldeni.

Jól kitelel a retek a szabadföldben.

A nyár végén vetett sörretek pincébe eltéve télen át megtaplósodik, vagy fássá változik. Ilyen alakban teljesen élvezhetetlenné lesz és a vége az, hogy a pincéből ki kell dobni. Nagyon egyszerű és célszerű módon tartható el a retek tavaszig azon a helyen, ahol nő, a következő módon: a retket nem szedjük

ki, hanem a földben hagyjuk és 10—15 centiméter vastagon polyvával takarjuk be. A polyva megvédi a retket a fagy ártalmától és tavasszal kitünő retket áshatunk ki a polyva alól. Előfordul ugyan, hogy néhány retek megromlik, vagy bogarak rágják meg, de általában azt tapasztalták, hogy ilyen módon kitünően telet át a retek.

Hajtsuk ki a disznókat a krumpliföldre!

A krumpli kiszedésénél nálunk kezdetleges eszközöket használnak. Ezért a kiszedés után is nagyon sok krumpli marad a földben. Tekintettel arra, hogy a földben maradt krumpli télen át megfagy és kárba vész, mindent el kell követnünk, hogy a földben mentől kevesebb krumpli maradjon. Leghelyesebb, ha a krumpli kiszédése után a krumpliföldre disznókat hajtsuk ki. A disznók a krumpliföldön turkálnak és a földben maradt krumplikat kiszedik és elfogyasztják.

Nálunk is megterem a gyapot!

A Magyar Nép megbízottai, akik az előfizetési díjak összegyűjtése végett járják be a vidéket, sok érdekes híradást küldenek be lapunknak. Legutóbb Tóth Imre megbízottunk közölte velünk levelében az alábbi érdekes dolgot.

A temesmegyei Obéba községben a tanító gyapot magot osztott szét a gyermekek között. A legtöbb családnál a gyapot magot eldobták, talán csak hárman-négyen kísérelték meg nevelését. A Magyar Nép egyik hűséges előfizetője Jankó Mihály 56 magot vett el és az elvetett magokból 53 palánta fejlődött. Jankó

Mihály gyapot növényei szépen megnöttek, virágoztak és termésük beért. A példa mutatja, hogy a gyapot növény nálunk is megterem.

A gyapot termelésével azonban csak ott érdemes kísérletezni, ahol a szőlő és kukorica jól megterem. Nem kíván különösebb gondozást, mint a dohány, vagy a hagyma. 60 cm. sortávolságra kell vetni akkor, amikor már tavaszi fagyoktól nem lehet tartani. Az egyes növények között is 60 cm. sortávolságot kell hagyni. Egy fészekbe 2-3 magot teszünk, hogy biztosan kikeljen. Művelése 2—3-szori kapálásból áll.

Hogyan hizlaljuk a libát?

A libát nagyon könnyű hizlalni, mert kitünően értékesíti a takarmányt. A három és félkiló súlyú rideg liba négyöt hét alatt 5—6 kiló súlyúra hizik. A liba hizlalásánál általánosan szokásban van a tömés. Németországban a tömést törvény tiltja, és ezért Németországban a libákat bővebb etetéssel hizlalják. Ilyen módon is nagyon szép eredményt lehet elérni, hogy ha magas tápértékű takarmányokkal etetjük a libákat.

A liba hizlalásánál fontos, hogy a libákat tartsuk tiszta és egészséges helyen. A hely azonban legyen szűk és sötét. Nálunk a libákat vízben áztatott kukoricával tömik. A tömés külön művészet, amelyet könnyből megtanulni nem lehet. Erre nézve igazán áll, hogy a gyakorlat teszi az embert mesterré. A tömött libák számára állandóan gondoskodni kell tiszta ivóvizről. Különösen a tömés vége felé, amikor a liba jó kövér, vigyázni kell arra, hogy tömés közben ne jusson szem a liba légzőcsövébe.

A Németországban szokásos rendszer szerint a hízó libák naponta kétszer kapnak fejéenként egyszerre negyedkilónyi gabonadarát. A németek a libák hizlalását is, mint a disznókét több szakaszra osztják. A hizlalás első szakaszában répát és sok zabot adnak a libáknak. Később a zab mennyiségét csökkentik és a takarmány legnagyobb része kukorica és árpadara keverékből áll. Az etetés egyik legfontosabb szabálya, hogy annak reggel és este ugyanabban az órában, lehetőleg 6 órakor kell történnie.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Kolozsvár, Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Télen fokozottabb gonddal kell vigyázni az apró háziállatokra.

A baromfiak és házinyulak helyes telettésénél egyszerű szabályokat kell betartani, hogy a telettés baj nélkül történjék meg. A legelső és legfontosabb szabály a baromfiak telettésénél, amely nélkülözhetetlen előfeltétele az állomány egészségügyi állapotának, hogy a baromfiól ne legyen tulságosan hideg. Hideg baromfióban a baromfiak fáznak, a takarmányt rosszul értékesítik, a tyukok például nem tojnak. A legyengült állományban járványos betegségek is könnyen lépnek fel. A baromfiól ablakait és ajtajait meleg posztóval vagy papírral szigeteljük el, hogy a hideg ne hatolhasson be. Abban az esetben, ha a baromfiól fala vékony volna, trágyát vagy szalmát rakunk mellette kívülre és ilyen módon akadályozzuk meg, hogy az ólban a levegő tulságosan lehűljön.

A házinyulak óljánál nem annyira a meleg fenntartására, mint inkább arra kell vigyázni, hogy az ól levegője ne legyen nedves. A házinyulaknak ugyanis jó bundájuk van és ez megvédi őket a hidegtől. Hogyha azonban az ól levegője ned-

ves, akkor különböző betegségek léphetnek fel, amelyek súlyos járványokká fejlődhetnek. Rendes szellőztetéssel és a talajvíz helyes elvezetésével vigyázzunk arra, hogy a házinyulákban a levegő száraz maradjon. Ha az ólak egészséges voltát biztosítottuk, az áttelelés alkalmával nem fog a baromfi és házinyul állományban vesztéség fellépni.

Csökkeneni akarják a dollár értékét.

Az európai pénzpiacra nagy idegességet váltott ki az a hír, hogy az Északamerikai Egyesült Államok rövidesen olyan törvényt hoz, amely lehetővé teszi a dollár értékének csökkentését. Hír szerint a dollár értékét 10 százalékkal akarják csökkenteni. Az Északamerikai Egyesült Államok pénzügyminisztere ugyan erélyes cáfolatot adott ki, hangsúlyozva, hogy a dollár aranyértéke változatlan marad, a nyilatkozat azonban nem nyugtatta meg az európai pénzpiacot.

Németország és Olaszország vásárlásai.

Németország és Olaszország Romániában nagyobb mennyiségű gabonát vásároltak. A kiviteli bizottság javaslatára a kormány engedélyezte, hogy a kereskedők Németországba 3 ezer vagon búzát, Olaszországba 900 vagon kukoricát szállíthassanak ki.

Emelkednek a bőrárak.

A cipész iparosokat most már rövid időn belül harmadszor éri a kellemetlen meglepetés, hogy a bőr ára emelkedik. Legutóbb a nehéz bőr ára kilónként 230—240 lej volt. Ma már a talpnak alkalmas nehéz bőrt kilónként 260—280 lejért árulják. A felsőbőr ára szintén emelkedett.

A kereslet a bőrpiacra sokkal nagyobb, mint a kínálat, mert a bőrgyárak termelésüknek több mint háromnegyed részét az államnak adják el. Az állam ugyanis a hadsereg felszerelésének céljára nagyon sok bőrt használ fel.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Aratás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad. A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Frenec

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas számos magyarázatokkal diszitett teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal. A rendelés összegét kérjük előre többre kerülni. Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenki mielőbb megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A szeretet iskolájában.

— És mégis semmi! —

„És ha jövendőt tudok is mondani és minden titkot és minden tudományt ismerek is, és ha egész hitem van is, ugyan-nyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről, szeretet pedig nincsen énbennem: semmi vagyok.“

Pál apostol lehetségesnek tartja, hogy valaki birtokában legyen a legszélesebb-körü tudománynak, sőt ne csak az emberi tudás kincseivel, hanem az égi titkok ismeretével is rendelkezék és mégis egész élete hiábavaló, értelmetlen és céltalan legyen. Többet is mond ennél az apostol, azt állítja, lehetséges az is, hogy valakinek olyan nagy hite legyen, hogy hitének erejével hegyeket képes lenne kimozdítani helyéről és mégis úgy van, hogy a hit sem képes a legnagyobb dolog véghezvitelére, nem képes áldottá, értékessé tenni az életét. Amikor az apostol e nyilatkozatát megérteni kívánjuk, legyünk tisztában először is azzal, hogy az apostol e nyilatkozata távolról sem jelenti azt, mintha az apostol az ember életére nézve szükségte-
lennek, értéktelennek tartaná az isteni és ember tudományok ismeretében való gazdagságot, vagy jelentéktelennek ítélné az ember életére nézve a hit javainak birtoklását. Nem. Az az apostol, aki azt mondotta, mindeneket megvizsgáljatok, még az Istennek mélységeit is és aki hirdette, hogy egyedül csak hit által igazulunk meg, az az apostol semmiképpen sem becsülhette kevésre, ellenkezőleg a legdrágább ajándéknak tartotta a hitnek és a tudásnak birtokát. Egészen másról van itt szó. Az apostol e megragadó kijelentésével csak arra figyelmeztet, hogy még az ilyen nagyon drága, szentséges ajándékok is hiábavalók, ha azokat nem teszi élökké és áldásokká a szeretet. Itt is arra a kiváltképpen való utra mutat reá, amelyen járva áldásossá tehetjük azokat az aján-

dékokat, amelyekben minket hitünk és tudásunk által Isten kegyelme részesít.

Az apostol kijelentésének az az értelme, hogy egyedül csak a szeretet lehet az a varázs-hatalom, mely értéké emeli az ember életének minden egyéb kincseit. Halott érték a böles tudománya, ha nem jön a szeretet, hogy a tudomány nagy igazságaihoz felemelje a tudatlanokat. Halott érték a legnagyobb művészi tehetség, ha nem jön a szeretet, hogy meg-
nitsa gyönyörködni az embereket a művészet nagy alkotásaiban. A mi korunk vívmányaira emlékezve, folytathatnók tovább e gondolatsort és mondhatnók azt is, hogy hiábavalók a technika vívmányai, a gazdasági fejlettség eredményei, ha nem jön a szeretet, hogy fáradhatatlan oda-
adással megpróbáljon létrehozni egy oly világot, melyben mindenkinek legyen en-
nivalója, hajléka, öltöző ruhája. Bizony, hiábavaló az égbeszárnyaló hit is, ha az ember csak magának hisz, de nem tud hitével lehajolni szenvedő, kétségeskedő, igazságnak útját kereső testvéréhez, ha nem képes arra, hogy megvigasztaltatván a Krisztus Jézusban, maga is vigasztalni tudjon hitének erejével másokat.

Arra figyelmeztet tehát az apostol, hogy tévetegen és áldás nélkül pazarlódik el a legértékesebb emberi élet is, míg az ember önmagában keresi életének értelmét és célját és nem a szeretetben. Ezért van igaza egy neves írónak, amikor azt mondja: „Nem az teszi az embert nyomorulttá, hogy meg kell halnia, hiszen mind-nyájunknak vége a fájdalom tüzes sze-
kere, de nyomorultan élni és nem tudni miért, fájdalmasan dolgozni és a betevő falatért folytonosan aggódni, tört szívvel, kimerülve, elszigetelve, az emberi társadalomtól kitagadva, a velünk nem törődő általános közöny övével körülfogva, ebbe

bebörtönözve, siketen és némán, darabonként halmi meg, úgy hogy soha senkinek hasznára nem voltunk, ez a nyomorult lét."

A szeretet azért nélkülözhetetlen, mert egyedül csak a szeretettől nyer áldást és értelmet az egész élet. Az Isten az egész teremtettségnek csak egy fundamentumot adott, melyen biztosan áll, a szeretetet. Természetes dolog, hogy egy ház fölépítéséhez nemcsak erős és szilárd fundamentumra van szükség, de szükség van falakra, fedélre, a külső és belső berendezés minden egyéb anyagára, de fundamentum nélkül mégis lehetetlen építeni. Így igaz az is, hogy az emberi élet nem nélkülözheti a tudásnak, hitnek kincseit, de az is igaz, hogy szeretet nélkül semmit sem tud

építeni. Ha a szeretet fundamentuma megrendül az emberek között, akkor hibavaló minden. Ezért van szüksége a világnak mindenek felett olyan emberekre, férfiakra és nőkre, akik a lelkükben égő szeretet odaadásával induljanak el lelkeket menteni, sebeket kötözni, új életet teremteni a romokon, mert Isten azt akarja, hogy mi azt, amit Ő nekünk adott, ne tartuk meg a magunk számára, hanem vigyük tovább, árásszuk ki embertestvéreinkre.

A mi szeretetben annyira szegény és szeretet után annyira esengő világunknak ezért nincs semmire olyan nagy szüksége, mint a szeretetre.

Vetőmag pácolás föld felett és föld alatt.

Senki se lepődjön meg e címen, mert elvetésre szánt vetőmagjaink valóban e két módon pácolódnak. Ugyanis, aki pácoláshoz a kiváltképp kőköves, nedves csávát használja, tisztában van azzal, hogy az üszögölő hatás már a csávázás pillanatában áll be, helyesebben állene, hogy beálljon.

Igaz ugyan, hogy e módszer a hájszálrepedéses vetőmagvak csiraképességét megöli, ami néha 15%-os vetőmagpótlást is igényel holdanként. Az is tény, hogy a kőköves csáva utáni hosszadalmas szárítgatás, a zsákban és száritóhelyen való utánfertőzési veszély, no meg az ugynevezett "agyompácolás" mind a gazdát károsítják.

Kőköves csáva esetén a szerencsének sem szabad hiánvoznia, mert száraz talajba elvetett vetőmag a földben elpusztul, viszont a zsákban őrzött, kékktől felduzzasztott mag, megdohosodik, ha nincs jól kiszáritva, sőt gyakran a zsákban ki is csirázik.

A másik módszer a PORZOL-lal végzett száraz pácolás, vagy amint általánosan mondják: „porzolozás”, nem igényel sem előkészületet, sem szerencsét.

A téglavörös színű valódi Porzol a megrepedt magvak csira-

képességét nem bántja, sőt azokat egyenesen bevonja. Szárítgatás nincs és a porzolózott vetőmagvak bármely hosszú ideig eltarthatók és bármilyen talajba el is vethetők.

Az üszögölő hatás nem a pácoláskor, hanem elvetés után a földben következik be. A porzolózott vetőmag türelmesen be-

várja az érkező talajnedvességet, mely a finom port feloldja és üszköt elpusztítja, sőt ez a hatás még a talaj bizonyos körzetére is kiterjed, tehát talajfertőzés sem fenyeget.

A porzolás olcsóbb, mint a kékkevezés, mert holdanként 10 kg vetőmagot takarítunk meg termésünk dus és üszögmentes.

A téglavörösszínű, dobozán

354-es engedély számot

viselő valódi

Porzol

az üszög ellensége,

a gazda barátja,

a termés növelője.

Mulattató

ŐSZI RÓZSA.

*Őszi rózsza, kevély őszi rózsza,
Körülötted minden pusztulóba.
Gyászol a föld... még az ég is gyászol,
És te magad — pompázva virágzol!*

*Mint ahol a gyászoló családban,
Egy kacér, rossz, szívtelen leány van,
Kinek fő a cifra viganója:
Olyan vagy te, kevély őszi rózsza!*

*Nézz örök-jó természet anyádra,
Végsőt dobban szíve nemsokára.
Nézd nénjeid', a többi virágot...
— Minek most a te cifrázkodásod?!*

*Szülőjéhez, aki tiszteletlen:
Hosszú időt ne várjon az itt lenn...
Meglép a dér egy nap virradóra,
Őszi rózsza, kevély őszi rózsza!*

Szabóeska Mikály.

Történetek.

1. ÖRDÖGÁRKA.

Egy hosszú árok húzódik végig a Székelyföldön: Ördögárkának hívják.

Elmondom ennek az ároknak a történetét, hallgassatok ide.

Sok-sok száz esztendővel ezelőtti történet, hogy két testvér összeállott, rengeteg sok követ hordott össze: várat akartak építeni.

Amikor már szinte felépült a vár, elfogyott a kő is, elfogyott a mész is, el minden. Busultak a fiuk s nem tudták már mit csináljanak, mert erősen belefáradtak az építésbe. Azt mondta az egyik:

— Odaadnám a lelkem üdvösségét, ha valaki annyi követ s meszet hozna még, amivel a várat egészen felépíthetnők!

Még ki sem mondta jól, honnét, honnét nem, eléjük ugrik az ördög. Mondja a legénynek:

— Hallám a szavadat. Hozok én követ, meszet eleget, ha mindketten ide adjátok a lelketek üdvösségét.

Megrökönyödtek erre a legények. De az ördög addig beszélt, hogy így, meg úgy, nemcsak követ s meszet hoz, de fel is építi a várat, de úgy felépíti, hogy még az Isten sem tudja elpusztítani, hogy azt mondták a legények:

— Jól van, legyen a tied a lelkünk üdvössége, csak építsd fel a várat.

Ott mindjárt megcsinálták az irást, aláírták a legények, aláírta az ördög. Mikor aztán az ördög kezében volt az irás, a várat felépítette, de a legényeket nem eresztette be. Elkébe fogta őket s úgy hajította keresztül, véges-végig az egész Székelyföldön s huzatott velük egy mélységes mély árkot.

Azóta ez az árok földdel, kővel betelt, de a nyoma megmaradt s Ördögárka ma is a neve. Azt mondják, hogy ennekelőtte sok száz esztendővel az árokban megtalálták az ördög ekéjét. Ez az eke akkora volt, hogy a vasából kilencvenkilenc egész vágás szekeret megvasaltak s még akkor is maradt egy szekercére való.

2. A LJETAVAI PAP.

Meredek sziklahegyen áll Ljetava vára, melyet még Nagy Lajos király építtetett. Az első gazdája Bébek volt, annak a Bébeknek az ivadéka, aki hét hegyen hét várat épített hét juhakol helyett. Kézről kézre ment Ljetava vára sok díszes, sok szomorú történetnek volt a tanuja. Most pusztá, elhagyatott, szomorúan néz le a Vág völgyére. Ha a kövek megszólalhatnának, a tatárjárás idejéből mondhatnák a legszomorúbb történetet.

Az után a szerencsétlen sajoí ütközet után szerteszét barangoltak a tatárok az egész országban. Elvetődtek a Vág völgyére is s a merre mentek: ölték, raboltak, égettek. Futott, aki futhatott, menekült rengeteg erdőbe, meghúzódott az erdők süriüjében, sziklák barlangjaiban. A szegény ljetavai népet is meglepték a tatárok, már a várba sem menekülhettek, öreg papjukkal a templomba húzódtak meg. Bezárták az ajtót s imádkozva várták a tatárokat.

Hiszen nem kellett sokáig várni: jöttek a tatárok szörnyű orditással. Döngöttek az ajtót nehéz szerszámokkal, s imá-

az ajtó recsegett, ropogott, de állotta a döngtetést, nem nyílt meg a tatárok előtt.

— Nyissátok ki! — kiáltották be a tatárok.

— Nem nyitjuk, — szolt ki az öreg pap — míg meg nem fogadjátok, hogy hiveimnek nem leszen bántódása.

— Nem lesz, nem! — biztatták a tatárok. — Csak jertek ki bátran.

Kinyitotta az öreg pap az ajtót, kilép bátran, utána a hivei.

Csak éppen erre vártak a tatárok. Azt mondta a vezérük a papnak:

— Megkegyelmezünk nektek mindnyájatoknak, ha áttértek a mi hitünkre.

Felelt a pap:

— Öljetek meg, de hitemet el nem hagyom. Hát ti hiveim?

— Mi sem, mi sem! — kiáltották a hivek egy szívvel lélekkel.

Közrefogták most a tatárok a népet, felhajtották a hegy tetejére, vertek a hegy aljába hegyes karókat s úgy dobálták le a mélységbe öreget, ifjat. Kérdezték sorban valamennyitől:

— Térsz-e pogány hitre?

— Nem!

— Térsz-e pogány hitre?

— Nem!

Minden kérdésre nem volt a felelet. Ezalatt az öreg pap égre emelte a szemét s imádkozott. Utolsónak hagyta őt.

— No te, Isten szolgája, — mondotta csúfondárosan a tatárok vezére — most mutassa meg az Isten az ő hatalmát. Meglátom, volt-e az imádságodnak foganatja.

S im, halljátok, mi történt. Ledobták az öreg papot is, de nem esett le a mélységbe, hanem hirtelen eltűnt a szemük elől, aztán egyszerre csak látják, hogy ott csüng az öreg pap a mélység fölött, fölakadván egy bokorban. Nem akadt a tatárok közt bátor, aki leereszkedik s letaszítsa onnét. Mikor aztán elvonultak a ta-

tárok, megszabadították az öreg papot életben maradt hivei.

A ljetavai templomban van egy régi oltárkép; ez a kép azt ábrázolja, amint tatárok a mélységbe akarják dobni az öreg papot. Aki arra jár, nézze meg.

3. A TÖRÖK BASA.

Akkor történt, amit most elmondok, amikor a török volt az ur Magyarországon. Valamelyik nagy háboru után volt: a törökök mentek vissza a hazájukba, asszonyokat, férfiakat, de még gyermekeket is vittek Törökországba, szomorú rab-ságba.

A többi közt Törökországba került egy kis fiú is. Ezt a török császár udvarába vitték, ottan nevelődött fel. A török császár megszerette az ügyes fiút, katonának nevelte s az Isten úgy felvitte a dolgát, hogy basa lett belőle.

Telik-mulik az idő, megházasodik az egyszeri magyar fiú s Isten megáldja gyermekekkel. No, ha megáldotta, dajka is kellett a gyermek mellé. Mikor éppen dajkát kerestek, arra vetődött egy öreg magyar asszony, azt a basa mindjárt elfogadta dajkának, hadd legyen az ő gyermekének magyar dajkája. De ugyancsak meghagyta az asszonynak, hogy jól vigyázzon a gyermekre, még a szél fúvásától is őrizze, mert különben így meg úgy, kerékbe töreti.

Hiszén dajkálta az öregasszony, ahogy tőle kitelt. De egyszer a gyermek megbetegedett és sirt éjjel-nappal, nem tudta elcsitítani.

— Istenem, Istenem, — tünődött magában az öregasszony, — mivel tudjam elcsitítani ezt a gyermeket! Ha meghallja az anyja a sirását, vége az életnek. Mit gondolt, mit nem magában, elkezdett énekelni a gyermeknek:

Min den magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni.

„Csicsija, babuja,
Szép török fiúcska!
Nekem is volt egyszer
Szép kicsi fiacskám,
Elvitte a török, szép piros hajnalban,
Hajnal hasadásban.
Most is megismerném,
Ha élémbe jönne,
Karja fehérjéről,
Fehér szemölcséről.

Hallotta ezt a nótát a basa felesége, aki értett magyarul, szalad az urához s mondja, hogy mit énekel az öregasszony.

— Ez az én édesanyám! — kiáltott a basa s szaladott ki az öregasszonyhoz.

— Anyám, édesanyám, lelkem édesanyám, nézzen a szemembe, megismer-e engem?

Mondotta az öregasszony:

— Megismerlek karod fehérjéről, fehér szemölcsödről.

Ott mindjárt felgyűrte az inge ujját a basa és im, rajta volt a karján a fehér szemölcs. Ott mindjárt egymás nyakába borultak, vége-hossza nem volt ölelésnek, csóknak.

Apróságok • Adomák

A pohár, mint betegségterjesztő.

A poharak mosására sehol sem fordítanak olyan nagy gondot, mint a konyhaedények, vagy evőedények és eszközök tisztítására. Azt tartják ugyan, hogy a poharokból rendszeresen csak tiszta vizet, vagy tiszta szesztartalmu folyadékot isznak és ezért nem piszkolódnak el. A poharak rendes mosása tehát abból áll, hogy először forró, majd hideg vízben megöblítik, azután leszáritják és megtörlik. Még rosszabb a helyzet vendéglőkben, kocsmákban, itt ugyanis a többek által használt poharakat egyszerűen hideg vízbe merítik és már a következő vendég elé teszik.

Gondos vizsgálatok során megállapították, hogy a fent említett módon mosott poharak betegségeket és járványokat terjesztenek. A szokásos módon mosott pohár száját kórokozónya rétegbe nyomták, amelyen nagyon jól fejlődnek a kórokozó csirák. Azt tapasztalták, hogy a legtisztábbnak látszó pohár szájának nyomán is bőséges sarjadzásnak indultak a legkülönbözőbb kórokozó hártyás gombák.

Ez a felfedezés arra int, hogy a poharak mosásánál a jövőben nagyobb gondot kell eljárnani. Alkalmazzunk a poharak mosásánál is egyszázalékos mosószóda oldatot, mert ezzel alaposan megtisztítjuk a poharakat. Különösen ha vendégek voltak a háznál, vagy ha valamelyik családtag beteg, vigyázzunk nagyon arra, hogy a poharak mosását szódásvízzel végezzük.

Régi igazság...

A régiek azt tartották, hogy a büzös, romlott levegőben a betegségek terjednek. Ezért még mielőtt az orvosi tudomány bebizonyította volna, hogy a betegségeket apró csirák terjesztik, egészségtelennek tartották a régiek a romlott levegőjű szobában való tartózkodást. A kutatások rendkívül érdekesen bizonyították be, hogy mennyire igazuk volt a régieknek! Kísérleti intézetekben megállapították, hogy a kilehelt levegőben levő anyagok, továbbá a büzös gázok, amelyek romlandó anyagokból, vagy oszló hullákból keltkeznek, nagyon kedvezően hatnak a kórokozó csirák fejlődésére. Megállapították, hogy a csirák tisztá levegőben sokkal lassabban szaporodnak, mint piszkos,

romlott levegőben. Különösen akkor válik gyorsá szaporodásuk, hogyha a romlott levegőjű helyiségben meleg van és a levegő nedves. Ezzel magyarázható, hogy pincelakások és büzös levegőjű lakásokban sok betegség pusztít és a gyermekek egészségtelenek.

Tűz a kirakatban.

Egy németországi festékkereskedésben különös kirakattűz keletkezett. A kirakatban egy üveggömb volt és az üveggömbben kristálytisza folyadék mutatva, hogy bizonyos anyaggal milyen tisztává lehet tenni a vizet. A ferdén sütő őszi napsugarak áthaladtak az üveggömbön, amely úgy működött, mint egy nagyító üveglencse. Összegyűjtötte egy gyújtópontban a Nap sugarait és meggyullt az állványon levő papír. Szerencsére a tüzet hamarosan észrevették és elfojtották, mert különben az egész üzlet leégett volna.

Gyakorlat teszi az embert mesterré...

Az orvos így szól a beteghez.

— No, ugye már sokkal könnyebben köhög, mint tegnap?

— Igen, — feleli a beteg, — mert egész éjjel gyakoroltam a köhögést.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. O. Ha a szőlőt nagyobb dér érte és láthatólag megfagyott, nem alkalmas eltevésre. Ha azonban a szemek olyan módon töppedtek össze, hogy a bogyék szövete nem sérült meg, a szőlő jól eltartható. Tegyen próbát a következő módon: néhány kiló szőlőt egy hétig tartson meleg szobában. Ha ezalatt az idő alatt a szőlő romlani kezd, nem érdemes arra gondolnia, hogy télire eltegye.

N. N. Az ivóvizben nem feltétlenül kell lenni ásványi részeknek. Az állat megszerzi az ásványi anyagokat a takarmányból. Amennyiben az esővizet célszerűen fel lehet fogni és romlatlan állapotban beton tartányban el lehet raktározni, minden további nélkül felhasználható állatok itatására. Legfeljebb kevés konyhasót kell tenni a vízbe, hogy az állatok jóízűen igyák meg. Felesleges tehát nagyobb berendezéssel szűrni, vagy izesíteni az esővizet, mivel kevés konyhasóval teljesen alkalmassá teheti állatok számára. Azonban szinte lehetetlennek tartjuk, hogy falujában esővizzel keljen megoldania az állatok itatásának kérdését. Hiszen megyéjének éghajlata és vízviszonyai nem olyanok, hogy

ne lehetne könnyen kutatásni, vagy forrásra akadni. Ajánljuk, hogy kútfuróval próbáljon megfelelő viz után kutatni, talán sikerülni fog olyan eret, vagy forrást találnia, amely állatainak vízzel való ellátásának kérdését megoldja.

Z. F. Mindkettőjüknek igaza van a vitában. A kutatók megállapítása szerint a majmok családjában vannak olyanok, amelyek tudnak uszni és vannak olyanok, amelyek, ha vízbe esnek, mint a kő, a víz fenekére süllyednek és megfulladnak. Azoknál a majmoknál, amelyek jó uszók, már a kicsinyek is kitűnően usznak.

Többeknek. Amennyiben szőlő, vagy gyümölcsfa oltványt olyan

feltétellel hozattak, hogy az eladó biztosítékot adott a fajta azonosságáról és a fajták nem felelnek meg az önk által megrendelt fajtáknak, kártérítésre van joguk. Mindenesetre igyekezzenek békésen elintézni a dolgot, hogyha azonban békés uton nem tudnak megegyezni, perrel szerezzenek elégtételt a károkért.

B. Z. Ön valószínűleg félreértette az orvos közlését. Az említett betegséget csak hosszabb megfigyelés és alapos röntgenvizsgálat után lehet megállapítani. Menjen el tehát megint orvosához és teljes bizalommal kérdezze meg véleményét betegségére vonatkozólag. Annál inkább ajánljuk ezt, mert a képzelődéssel sokat árt magának.

Szerkesztői híreink

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

V. J. Ozsdola, A. B. Nagybancon, B. I. Kézdialmás, M. T. Csomortán, O. F. Kézdiszentlélek, N. Zs. Dezsőháza.

ELŐFIZETŐINKHEZ! *Előfizetőink tudomására hozzuk, hogy miként a megelőző években, úgy 1939. évre is kiadunk egy könyvnaptárt, Erdélyi Magyar Naptár címen. Ezt a könyvnaptárt mindazon előfizetőinknek megküldjük, illetőleg átadjuk, akik előfizetéseikkel 1938. december 31-ig rendben vannak. Tekintettel arra, hogy a naptár összeállítása már megkezdődött, ennél fogva felhívjuk minden hátralékos előfizető figyelmét arra, hogy gondoskodjék a még fennálló és folyó év végéig szülő hátraléka kiegyenlítéséről, mert ha ez megtörténik, minden külön értesítés nélkül teljesen ingyen megkapja a jövő évre szülő tartalmas könyvnaptárunkat.*

L. J. Ádámos. Kérésére Köpeczy D. címére lapunk további küldését megszüntettük. Hátraléka 1938. január 1-től 1938. október 1-ig 113 lejt tesz ki.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Hitzs. Nagyszalonta 150, T. P. Kézdivásárhely 7124, G. S. Tordos 135, B. L. Nyirsid 800 (r. 1939. dec. 31-ig, tehát a lapot tovább küldjük), özv. Sz. J-né Magyarláros 150, V. I. Siménfalva 150, Id. S. J. Kisikiód 80, D. B. Máramarossziget 305, G. A. Béghosszupatak 155, G. M. Erdőd 75, Ifj. S. J. Magyarláros 155, É. D. Szászrégen 155, T. Ö. Máramarossziget 155, D. I. Köszegremete 155, T. H. M. Sárköz 130, M. P. Kör Dész 120, Sz. Gy. Rettég 155, B. A. Cege 155, Sz. B. Dész 155, özv. T. L.-né Désakna 155, B. K. L. Dész 155, T. M. Maroslye 155, V. J. Maroszentkirály 155, K. B. Porcsalma 200, B. L. Nyirsid 300, G. Kör Nagybud 155, Sz. L. Dész 155, F. D. Resicabánya 150, O. M. Mezőveresegyháza 190, G. Zs. Székelydália 150, K. J. Borpatak 155, A. J. Kispetri 155, B. Gy. J.-é Disznajó 155, K. F. Csikszentmiklós 300, R. I. Kispereg 150, Id. G. M. Pokakeresztur 155, L. A. Nagyszobon 155, Sz. F. Lupény 155 lejt.

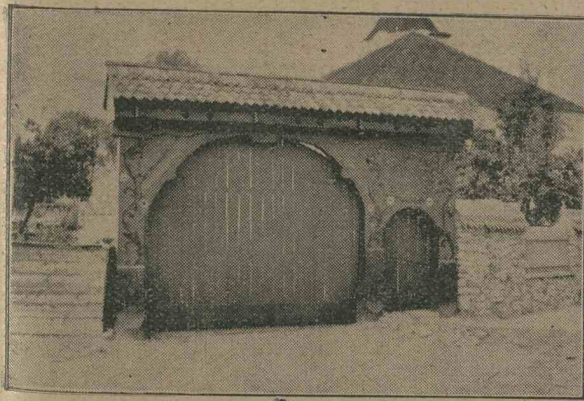
Laptulajdonos: Magyar Nép R. I.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Fetelés szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szabadtéri színpadon a „Jézusfaragó ember“ Kézdíszentléleken.

A székely teremtő erő és méltó művelődési munkája. „Jézusfaragó ember“ című darabját. Az előadásnak nagy sikere volt.

tehetség mire képes, mit alkothat, ha hozzáértő és erélyes Szakács Ferenc katolikus kántor vezetése alatt a szentléleki legények szabadtéri kézügyűje Kézdíszentlélek ifjúságának, mindegyre megismerésére azon előadták Nyirő József: Képzünk a szereplők csoportját ábrázolja.

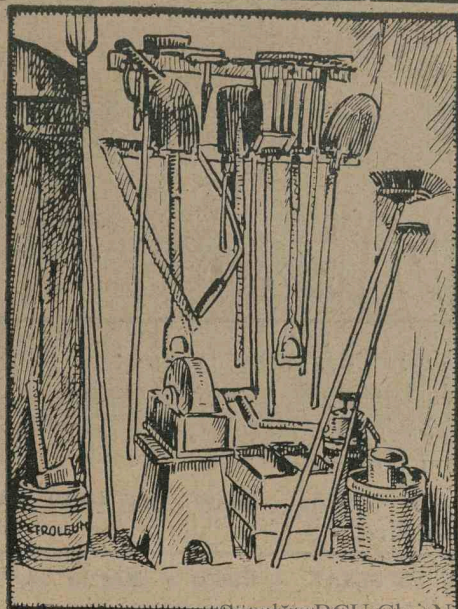
A papiház kapuja Oklándon!

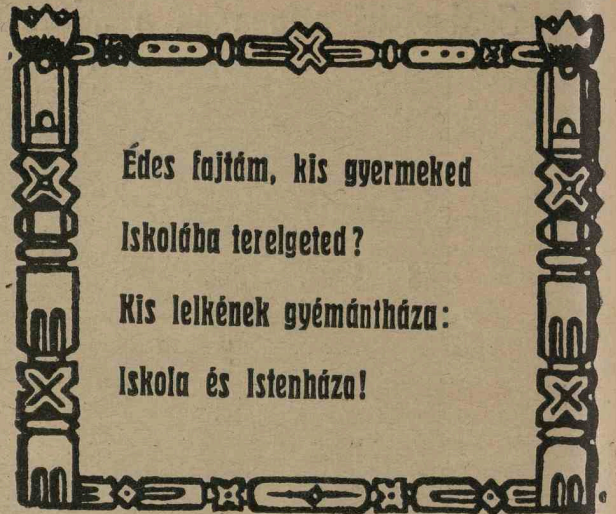
Az oklándi unitárius templom újjáépítését, felszentelését előző számunkban ismertettük. A beérkezett képek közül közöljük még a papiház szép galambbugos kapujának képét. A kapu 1809-ben készült, díszítő vonásait Kelemen Imre lelkész faragta újra. A kapun levő régi felírás így szól: — Az egyenes szívűt ezen kapu várja, — kettős szívűt pedig végképpen kizárja. — Isten akaratát hirdető és szóló, — Lakik itt, ne menj be prédáló s kóborló.

Tanuld meg!

Tartsuk rendben a szerszámokat!

Azért tartjuk szükségesnek a kérdést ismertetni, mert ősszel a mezei és kertimunkák elvégzése után az eszközöket a legtöbbször anélkül, hogy megtisztítanák, a pince, szén vagy istálló valamelyik sarkába dobják és azok ott rozsdásodnak tavaszig. Pedig könnyű dolog a csűr vagy tornác egy részét kis szerszámok kamarájának berendezni. Képzünk bemutatjuk, hogy kis helyen milyen ügyesen lehet összerakni a szerszámokat. Ugyanide különböző anyagok is beférnek. Ugyanmint szekérkenő, petróleum, oltóviasz és egyéb gazdasági nyersanyagok. Az ilyen módon berendezett szerszámok kamara a szerszámok jó állapotban való eltartását biztosítja.

Édes fajtám, kis gyermeked

Iskolába terelgeted?

Kis lelkének gyémántháza:

Iskola és Istenháza!

A jó munka előfeltétele a pihenés!

Mind a testi, mind a szellemi munka után pihenésre van szüksége a szervezetnek. Csak a kipihent szervezet teljesen munkaképes. Nemcsak az izmok lankadnak el, hanem a lélek is megkivánja a pihenést. Ezért tehát vigyázzunk arra, hogy alvással és munkaközben a helyesen beiktatott pihenő idővel növeljük munkaképességünket.

Ha valaki tapasztalja, hogy nem tud nyugodtan és mélyen aludni, tehát nem tudja magát jól kipihenni, vizsgáltsa meg magát orvossal, mert a jelenségnek betegség is lehet az oka.

Önfeláldozás.

Férj: Édes asszonykám, ime két üveg pompás bort hoztam nevednapjára.

Feleség: De hiszen tudod, hogy én sohasem szoktam bort inni.

Férj: Sebaj! Majd megiszom én a te egészségedre.

Gyűjtsünk lehullott lomblevelet alomnak!

Hegyvidéken a gazdák kevés szalmás gabonát termelnek és így gyakran előfordul, hogy télen nem áll elegendő alomszalma rendelkezésre. Hegyvidéken azonban bőven vannak erdők. Ilyenkor, lombhullás idején fafuvarozás alkalmával, könnyen lehet a székderékben falombot hazavinni. Télen a falomb pótolja az alomszalmát. Igaz, a folyékony trágyarészeket nem szívja fel olyan jól, mint a szalma, egyébként azonban kitünő alompótló anyagot szolgáltat.

A magyar diszítés alapformái.

Folytatjuk apró diszítéseinak közlését, ezekben az elemek érdekes csoportosítása és ötletessége a szembetünő.